

B3.

- Θεματική περίοδος: «Συνήθως ... γλώσσας»
Λεπτομέρειες-Σχόλια: «Η άποψη ... κατάκτησης»
Κατακλείδα : δεν υπάρχει
- Η παράγραφος αναπτύσσεται με συνδυασμό μεθόδων. Αρχικά χρησιμοποιείται η αιτιολόγηση («η άποψη... γλώσσας»), έπειτα δίνεται το συμπέρασμα ότι φυσικοί ομιλητές χαρακτηρίζονται μόνο οι ομιλητές της μητρικής γλώσσας (χαρακτηριστική, εξάλλου, είναι και η διαρθρωτική λέξη «έτσι») και η παράγραφος κλείνει με σύγκριση - εναντίωση («Ωστόσο, θα πρέπει ... κατάκτησης»). Εδώ χαρακτηριστική είναι η χρήση της διαρθρωτικής λέξης «ωστόσο».

Γ . ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

«Μήγαρις έχω άλλο στο νου μου πάρεξ ελευθερία και γλώσσα», έγραφε ο εθνικός μας ποιητής έχοντας συνειδητοποιήσει την άρρηκτη σχέση ανάμεσα στα δύο αυτά αγαθά. Η γλώσσα, λοιπόν, το τελειότερο μέσο επικοινωνίας, ο καθρέπτης του πολιτισμού ενός λαού και ο συνδετικός του κρίκος με το παρελθόν, είναι σίγουρα κάτι παραπάνω από ένα σύνολο σημείων. Είναι όργανο σχέσης, έκφραση κοινωνίας αλλά και παράγοντας εσωτερικής και εξωτερικής ελευθερίας.

ΚΥΡΙΟ ΜΕΡΟΣ

Η γλώσσα ως παράγοντας ελευθερίας

- Γλώσσα: μέσο έκφρασης συναισθημάτων, σκέψεων, ιδεών ⇒ ψυχική εκτόνωση: ελευθερία/Αντίστροφη απόδειξη: η αδυναμία απόδοσης του εσωτερικού κόσμου ⇒ σκλαβιά, δέσμευση.
- Γλώσσα: συνεκτικός κρίκος με το παρελθόν, μέσο εμβάθυνσης στον πολιτισμό, μέσο απόκτησης κουλτούρας ⇒ πνευματική ελευθερία.
- Γλώσσα: προάγει τη σκέψη, τον προβληματισμό, είναι μέσο ανάπτυξης της φιλοσοφίας, των τεχνών και των επιστημών ⇒ μέσο διεύρυνσης των πνευματικών οριζόντων ⇒ ελευθερία.

- Γλώσσα: παράγοντας ισχυροποίησης της εθνικής ταυτότητας ⇒ καλλιέργεια εθνικής συνείδησης ⇒ ωθεί στην προάσπιση της εθνικής ελευθερίας.
- Γλώσσα: το πληρέστερο μέσο ενημέρωσης, ανάπτυξης του διαλόγου, άρθρωσης ουσιαστικού πολιτικού λόγου ⇒ συντελεί στην εδραίωση της δημοκρατίας ⇒ ελευθερία.

Μεταβατική - συνδετική παράγραφος

Γίνεται λοιπόν αντιληπτό ότι η γλωσσική επάρκεια απελευθερώνει τον άνθρωπο ψυχικά και πνευματικά, ενώ παράλληλα συμβάλλει στη διεκδίκηση και εδραίωση της εξωτερικής του ελευθερίας. Εξίσου σημαντικός όμως είναι και ο ρόλος της γλώσσας στην οικοδόμηση υγιών σχέσεων.

Η σημασία της ποιότητας της γλώσσας στις ανθρώπινες σχέσεις

⇒ Γόνιμη επαφή - συνάντηση

- ανταλλαγή πληροφοριών
 - αποκάλυψη σκέψεων, ιδεών, διανοημάτων
 - μετάδοση συναισθημάτων
 - επικοινωνιακή πληρότητα – αποτελεσματικότητα
- ↓
- εποικοδομητικός διάλογος
 - προσέγγιση αλήθειας
 - έλεγχος ιδεών
 - η εύστοχη διατύπωση αποσαφηνίζει, ερεθίζει, προάγει τον προβληματισμό κινητοποιεί το ενδιαφέρον
 - αποφυγή παρανοήσεων και παρεξηγήσεων
 - έλλειψη καχυποψίας, εμπιστοσύνη
 - συναισθηματική προσέγγιση, κατανόηση προθέσεων, κινήτρων, αισθημάτων

Ειδικότερα:

⇒ **Στην εκπαίδευση**

- Η πλαστικότητα, η κατάρτιση, ο λεξιλογικός πλούτος, οι λεπτές εννοιολογικές διακρίσεις, η σαφήνεια και ενάργεια της γλώσσας προάγουν τη διδασκαλία και την καθιστούν πιο ενδιαφέρουσα. Έτσι, βελτιώνονται οι σχέσεις μεταξύ μαθητών και δασκάλων.

⇒ **Στο χώρο της πολιτικής**

- ουσιαστικός διάλογος μεταξύ των πολιτικών αλλά και μεταξύ πολιτών και αρχόντων
- δυνατότητα ανίχνευσης των προθέσεων των πολιτικών
- αποφυγή πλάνης και δημαγωγίας

Έτσι, προάγεται η σχέση πολίτη - πολιτικού.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Το αίτημα για ποιότητα ζωής -για την οποία βέβαια όλοι κόπτονται- είναι συνυφασμένο με το αίτημα για ποιότητα γλώσσας, γράφει ο Γ. Μπαμπινιώτης. Γιατί η ποιότητα ζωής χωρίς ελευθερία, χωρίς ουσιαστική επικοινωνία και υγιείς σχέσεις είναι ανέφικτη. Κι αυτά μπορούν να επιτευχθούν με τη βοήθεια μιας ποιοτικής γλώσσας. Οφείλουμε, λοιπόν, να διαφυλάξουμε και να πλουτίσουμε τη γλώσσα μας, αν θέλουμε μια ευτυχέστερη ζωή, μια καλύτερη κοινωνία.